

**Д О К Л А Д****ОТ КРАСИМИР КАРАКАЧАНОВ – ЗАМЕСТНИК  
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД И  
СИГУРНОСТТА И МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА**

**ОТНОСНО:** Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за защита на акласифицираната информация.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,  
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане предложен от председателя на Държавната комисия по сигурността на информацията (ДКСИ), проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за защита на класифицираната информация.

Изменението и допълнението на Правилника за прилагане на Закона за защита на класифицираната информация се налага за привеждането му в съответствие с влезли в сила изменения на Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) и приети подзаконови нормативни актове по неговото прилагане в периода 2017-2020 г. и необходимостта от синхронизирането и усъвършенстването на уредбата, включително намаляването на административната тежест за гражданите.

Основна цел на предложения акт е да бъде хармонизирана подзаконовата уредба на кръга от обществени отношения, за които ЗЗКИ предвижда да бъдат уредени с ППЗЗКИ, като по този начин ще бъде изпълнено изискването на чл. 15, ал. 1 от ЗНА, а именно правилникът да не е в противоречие на Закона. Паралелно с това се цели да бъде усъвършенствана съществуващата уредба и запълнени установени празноти в Правилника.

Предложеният проект от една страна гарантира постигането на основната цел на ЗЗКИ, а именно недопускане на нерегламентиран достъп до класифицирана информация, а от друга ще способства и за:

1. Преодоляване на несъответствието на разпоредбите на ППЗЗКИ с тези на ЗЗКИ и синхронизирането им с други актове, регулиращи обществените

отношения в областта на сигурността на комуникационните и информационни системи (КИС) и криптографската сигурност.

В изпълнение на направените изменения и допълнения на ЗЗКИ в областта на сигурността на класифицираната информация посредством законова делегация съгласно разпоредбата на чл. 85 и чл. 90, ал. 1 от ЗЗКИ са приети Наредбата за сигурността на КИС (обн. ДВ бр. 18 от 28.02.2020 г.), и Наредбата за дейността по организирането и осъществяването на електронните комуникации и криптографската сигурност на служебната кореспонденция, обменяна по електронни комуникационни канали между организационните единици в Република България и задграничните ѝ представителства ( обн. ДВ бр. 38 от 24.04.2020 г.) и съответно са направени изменения и допълнения в Наредбата за криптографската сигурност на класифицираната информация (обн. ДВ бр. 21 от 13.03.2020 г.).

С предложените изменения на ППЗЗКИ се постига адекватна регулаторна рамка, в отговор на все по-бързо развиващи се рискове и заплахи за сигурността на класифицираната информация и особено в областта на комуникационните и информационни технологии. Непрекъснатото изменение на средата за сигурност налага и постоянен мониторинг и анализ. Осигурява се възможност за прилагане на конкретни и съответни на рисковете и заплахите практически мерки за защита на класифицираната информация. Използваната терминология в подзаконовата нормативна уредба по отношение на сигурността на КИС ще бъде синхронизирана с тази, използвана в ЕС и НАТО.

Действащата към момента редакция на ППЗЗКИ не предвижда съществуването на криптографски регистратури. С проекта на акта се предвижда дейностите по маркиране, съхраняване и отчитане на криптографските средства за защита на класифицирана информация да се извършват в криптографска регистратура, която да е част от регистратурата на организационната единица. Въвежда се регламентацията относно криптографските средства и материали, съобразявайки тяхното реално предназначение, а именно за защита на класифицираната информация. По отношение на криптографската сигурност е предвидено дейностите по маркиране, съхраняване, отчитане, архивиране и унищожаване на криптографски средства да се извършват по реда на наредбата по чл. 85 от ЗЗКИ, а не по реда на правилника.

В задграничните представителства на Република България, съгласно действащата нормативна уредба не могат да бъдат разкривани регистратури за класифицирана информация, като съществуващата правна възможност е в създадените специализирани звена единствено да се съхраняват материали, съдържащи класифицирана информация. Тя, обаче, не е достатъчна за работа с

класифицирана информация в посочените представителства, в контекста на което се предлага в тях да се извършват съответно дейности по създаване, обработване, съхраняване и унищожаване на материали, съдържащи класифицирана информация.

На следващо място задграничните представителства, особено тези с приоритетни направления на активна дипломатическа дейност често функционират в неблагоприятна или в определени моменти дори враждебна и агресивна външна среда, която търпи непрекъснати промени. Действащата уредба относно унищожаването на класифицираната информация е трудно приложима при възникване на критична ситуация в задграничните представителства т. е. ситуация, настъпила в резултат на всяко събитие, което може да доведе или е довело до нерегламентиран достъп до класифицираната информация. Това налага да се усъвършенства редът за съхраняване, както и да се регламентира, че при критични ситуации в специализираните звена по чл. 52, ал. 2 същата да се унищожават по начина предвиден в чл. 125 от ППЗЗКИ и правилата за действие при критични ситуации в съответното звено, утвърдени от ръководителя на организационната единица, като унищожаването на втори и следващи екземпляри на класифицирана информация може да бъде и в срока на нейната защита.

## 2. Облекчаване на административната тежест

Предлаганият проект цели намаляване на административната тежест за лицата, спрямо които ще се извършва процедура по проучване за надеждност за достъп до класифицирана информация, чрез отпадане на изискванията за нотариална заверка на декларацията по чл. 74, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), за представяне на служебна бележка от Националната следствена служба, удостоверяваща липсата на образувани предварителни производства за извършени умишлени престъпления от общ характер и за свидетелство за съдимост, удостоверяващо обстоятелства, касаещи осъждания за умишлени престъпления от общ характер, независимо от реабилитацията. Според действащата уредба посочените декларация, бележка и свидетелство са част от необходимите документи, които всеки кандидат подава, за да бъде открита процедура по проучване за надеждност за него.

ДОПК и Законът за кредитните институции не предвиждат нотариална форма на даването съгласие от лицата за проверка на данъчна и осигурителна информация, свързана с тях и на тяхното финансово състояние, с оглед на което действащото към момента в ППЗЗКИ изискване за нотариална форма се явява допълнително и в тежест за лицата.

Служебната бележка удостоверява обстоятелства дали срещу лицето има образувани предварителни производства за извършено престъпление от общ характер, които обстоятелства се отчитаха в контекста на обявената за противоконституционна (с Решение № 7 от 21.06.2016 г. на КС по к. д. № 8/2015 г., обн. в ДВ, бр. 49 от 28.06.2016 г.) разпоредба на чл. 40, ал. 1, т. 5 от ЗЗКИ, която регламентираше едно от изискванията за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация, а именно срещу лицето да няма образувано досъдебно или съдебно производство за извършено престъпление от общ характер. Следователно, към настоящия момент, отпада необходимостта от нея, като част от комплекта документи.

Свидетелството за съдимост удостоверява, че лицето не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията. С изменението на ЗЗКИ (ДВ, бр. 103 от 2017 г.) се предвиди тези обстоятелства да се установяват служебно от организационната единица, иницираща процедурата по проучване за надеждност за достъп до класифицирана информация на съответното лице, поради което към настоящия момент отпада необходимостта от представяне на свидетелството за съдимост от страна на лицата.

С оглед на това е предвидена отмяната на изискванията за нотариална заверка на декларацията по чл. 74, ал. 2, т. 1 от ДОПК, за представяне на служебна бележка от Националната следствена служба и за свидетелство за съдимост.

С посочените предложения ще се постигне целта да се облекчи административната тежест, като се намалява броят на изискваните удостоверителни документи от лицата, подлежащи на обикновено, разширено и специално проучване за надеждност. На заинтересованите лица ще се спестят време и средства при процедурите за проучване, като едновременно с това се гарантира всеобхватната проверка на заложените в ЗЗКИ критерии за надеждност, тъй като административните/проучващите органи могат да се снабдяват по служебен път с информация и документи, налични при тях или други държавни, общински и съдебни органи, нотариуси, съдебни изпълнители, както и всеки друг овластен орган или организация, разполагащи със съответната информация и документи.

3. Ограничаване на възможността за компрометиране на самоличността на служители от служби за сигурност, службите за обществен ред и Бюрото по защита при главния прокурор, които са с функции в областта на защитата на националната сигурност, когато тази самоличност, подлежи на класификация като държавна тайна;

Действащият към момента ред за оформяне на документ на хартиен носител, съдържащ класифицирана информация, не отговаря на необходимостта от защита на самоличността на определени категории служителите на определени служби за сигурност, обществен ред или други държавни органи с функции в областта на защитата на националната сигурност.

С оглед динамично променящата се среда за сигурност и породената от тази промяна необходимост за своевременно и адекватно противодействие на посегателства, насочени срещу националната сигурност и констатираната липса на ред за организиране на прикритие на посочените категории служители налага прецизиране на текстовете на чл. 39. Установява се възможността за запазване в тайна самоличността на изготвилите класифициран документ и/или материал, с оглед нуждата от защита на определена информация-държавна тайна, свързана с установъчни данни или данни, можещи да спомогнат за установяване на служителите на определени служби за сигурност, обществен ред или други държавни органи с функции в областта на защитата на националната сигурност. Предложените изменения в чл. 39 гарантират изпълнение на правилата на документалната сигурност и едновременно осигуряват защита срещу възможността за разкриване на класифицирана информация, отнасяща се до функционирането на служби за сигурност, службите за обществен ред или други държавни органи с функции в областта на защитата на националната сигурност и на живота и здравето на техни служители;

4. Преодоляване на установени празноти в действащия ППЗЗКИ относно предоставянето на класифицирана информация на друга държава или международна организация - с чл. 19а се предвижда възможност по предложение на ръководителите на организационните единици да се издава общо разрешение за определен период за предоставяне или обмен на класифицирана информация. В момента тази възможност съществува, само ако предложението изхожда от ръководители на служби за сигурност и служби за обществен ред. В последните години, с оглед на членството на Република България в ЕС и НАТО се увеличиха случаите налагащи интензивен обмен на класифицирана информация между отделните национални институции и органите на НАТО и ЕС, които изискват спазването на определени срокове при обмена. Предлаганото допълнение постига подобряване на режима относно предоставянето и обмена на класифицирана информация между Република България и друга държава или международна организация, при спазване на правния ред с оглед гарантиране на сигурността на класифицираната информация.

5. С предложения проект се усъвършенстват разпоредби, с цел преодоляване на различия при тяхното прилагане и уеднаквяване на практиката – чл. 66 от ППЗЗКИ, който регулира реда за сваляне от отчет на материал, съдържащ класифицирана информация, който е безвъзвратно изгубен, което изисква ясно и точно разписване на последователността на действията; сложност на процедурата по даване на разрешение за размножаване на документи, съдържащи класифицирана информация, в зависимост от това дали са собствени на организационната единица или са получени от друга организационна единица (чл. 111 и чл.112), която води до различна практика в различните организационни единици и налага нейното уеднаквяване чрез улесняване на процедурата при запазване на мерките за защита; при поставяне на нов гриф за сигурност след извършена промяна на нивото на класификация по реда на чл. 35 при оформянето на класифицирани документи се предвижда първоначалната дата на създаване на документа да бъде запазвана, а не зачертавана, с цел нейното ясно отграничаване.

6. С предложените допълнения на Правилника се гарантира по-ефективна защита на класифицираната информация, като се оптимизира персоналната и документалната сигурност на класифицираната информация. Предвиждат се допълнения по отношение на използваните обозначения върху изготвен документ на хартиен носител, съдържащ класифицирана информация; установява се изискването нивото на класификация на документ, включващ приложения, да съответства на най-високото ниво на класификация на тези приложения; експедиционното писмо, което до момента по аналогия се приемаше за отчетен документ, се посочва изрично, като отчетен документ; допълва се отчетността на материалите, съдържащи класифицирана информация; предвижда се правната възможност служителите от службите за сигурност да могат да пренасят пакети с материали, съдържащи класифицирана информация, след провеждането на обучение и изпит, като се легитимират със служебни карти, както и възможност в контролните пунктове да се създава класифицирана информация.

7. С предложения проект на акт се предлагат и редакции от правно-технически характер - след промени в други нормативни актове се налага редакция на текстовете на ППЗЗКИ, които съдържат препращане към отменени разпоредби или на нормативни актове, както и точно и пълно посочване на текстовете, към които се препраща.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което към него е приложена финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б” от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

С проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за защита на класифицираната информация не се предвижда въвеждане на европейско законодателство, поради което не е изготвена и не е приложена таблица за съответствие.

Документите относно проекта на Постановление на Министерския съвет са съгласувани по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените становища са отразени в приложената справка. За проекта на акт е изготвена частична предварителна оценка на въздействието по чл. 30б от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, която е приложена към проекта, заедно със становището на дирекция „Модернизация на администрацията” на Министерския съвет.

В изпълнение на изискванията на чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове, проектът на ПМС, проектът на доклад на заместник министър-председателя до Министерския съвет и формуляр за частична предварителна оценка на въздействието са публикувани на интернет - страницата на Държавната комисия по сигурността на информацията и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет за срок от 30 дни, като получените в срока за обществени консултации становища са отразени в отделна справка.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,  
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме проекта на Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за защита на класифицираната информация, приет с Постановление № 276 на Министерския съвет от 2002 г..

**ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ  
ПО ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД И СИГУРНОСТТА  
И МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА:**

**КРАСИМИР КАРАКАЧАНОВ**